

lem de andre Statsanstalter, men jeg forstaar nu, at Grunden til, at Møntbygningen skal lægges paa Nordsiden, er den, at det paagældende Areal er frigivet Fæstningsareal. Det er jo heller ingen Hemmelighed, at der har været ført Forhandlinger med Københavns Kommune om Salg af disse Arealer, ja, Kommunen har endog udarbejdet Planer for en Bebyggelse for at se, hvorledes det vilde tage sig ud. Nu har Landstinget sluttet sig til Forslaget om at lægge Møntbygningen paa Nordsiden af Boulevarden ligeoverfor den nye Statsprøveanstalt, og jeg skal heller ikke gøre Indvendinger derimod — Finansministeren kender jo naturligvis ogsaa disse Forhold bedre end jeg. Jeg har haft stor Betænkelighed ved, at man lagde disse store kostbare Institutioner derude, fordi der i Nærheden ligger store Ammunitionsbeholdninger. Jeg har jo paataalt dette Forhold gentagne Gange her i Rigsdagen, men efter Krigens Ophør er det blevet endnu værre. Ogsaa paa dette Punkt er jeg dog blevet beroliget, idet Forsvarsministeren fornylig har bebudet, at det ikke vil vare ret længe, før han er i Stand til at fremsætte et Lovforslag om at fjerne disse Ammunitionsbeholdninger fra Byen.

Man kunde jo som Venstres Ordfører i Landstinget (Jørgen Berthelsen) spørge, om det overhovedet er nødvendigt at opføre en ny Møntbygning, men det er jo rigtigt, som Venstres Ordfører nævnte, og som den højtærede Minister ogsaa udtaler i Bemærkningerne til Lovforslaget, at man for Tiden ikke kan producere saa meget som nødvendigt, fordi Fabrikken er for lille; tillige er Lokalerne sundhedsnedbrydende at arbejde i. Spørgsmaalet bliver snarere, om man kan forsvare at undlade at opføre en ny Bygning. Naar en Privatmand kan afsætte langt mere, end han kan producere, søger han først og fremmest at faa udvidet sine Forretningslokaler, og saaledes maa Staten naturligvis ogsaa bære sig ad.

Det glæder mig at se i Bemærkningerne til Lovforslaget, at den paatænkte Bygning ikke vil genere Beboerne i Nærheden, idet Fabrikken vil blive indrettet saaledes, at der ikke bliver Udvikling af Røg eller giftige Luftarter. Jeg kender ikke Virksomheden saa nøje, men jeg gaar ud fra, at den heller ikke vil forstyrre Folk ved Spektakel. Der bliver nemlig bygget meget derude, og det vilde være uheldigt, om der kom en rolighedsforstyrrende Fabrik derud. Der kan spørges, om man nu virkelig kan bygge for de Penge, som Ministeren foreslaar bevilget. Ogsaa dette har jeg under-

søgt. Jeg er ikke Bygningshaandværker — jeg er nok Haandværker og har ogsaa haft noget at gøre med Bygninger, men dog mest med Maskiner; Maskiner og den Slags Ting har jeg beskæftiget mig med i 30—40 Aar, og det har jeg Indsigt i, men naar jeg har med Bygninger at gøre, henvender jeg mig til bygningskyndige Folk. Jeg har da ogsaa ladet sagkyndige se paa de Overslag, som ledsager Lovforslaget, og de har sagt mig, at saa vidt man i det hele taget kan beregne noget i disse Tider, skulde der kunne bygges for den foreslaaede Sum. Ogsaa paa dette Punkt er jeg altsaa blevet beroliget. Naturligvis kan ingen med Bestemthed sige, om Overslaget kan holde, men paa den anden Side er det jo heller ikke sikkert, at Byggeri vedblivende vil være saa dyrt, som det er nu. Det er vel ogsaa blevet nøje undersøgt i Landstinget. Man har opfordret Ministeren til at undersøge, hvorvidt Grunden var solid, hvad der er af overordentlig stor Betydning for en Bygning som denne. Jeg har forstaaet, at det er store Maskiner, der skal anbringes, og de skal efter Lovforslaget særlig staa i Stueetagen. Man skal bygge paa Fundamenter, som gaar ned til Bunden. Jeg kender Grundene derude og har set dem, da den store Hovedkloak blev lagt ved Langebro. Det viste sig, at der var Lergrund og derefter en fast Grusmasse. Det viste sig ogsaa, da der blev nedlagt en Kloak i Fælledvejen, at Grunden dér var af samme Beskaffenhed, idet der var en fast Grund, ikke en flydende Grusmasse at arbejde sig igennem. Kun et Sted, ved Kløvermarksvej, var der Flyvesand. Ellers var Grunden god, og det har Betydning for en Bygning, som man skal pilotere under. Ogsaa det har Landstinget sikkert undersøgt, saa man kan ikke nære nogen Betænkelighed med Hensyn til Grunden.

Saa er der Maskinerne. Det er vanskeligt at bedømme, hvorvidt den foreslaaede Sum vil slaa til, idet Maskinerne er blevet 5 Gange saa dyre som tidligere. Jeg har forstaaet Lovforslaget saaledes, at den der nævnte Sum ogsaa omfatter Omkostningerne ved Flytningen af Maskinerne; thi det er en ikke ringe Bekostning, der er forbundet med at flytte Maskiner. Jeg vil gerne spørge Finansministeren, om jeg har forstaaet Lovforslaget rigtigt paa dette Punkt.

Jeg skal med disse korte Bemærkninger anbefale Lovforslaget. Venstres Ordfører (Jensen-Sønderup) mente, at der burde nedsættes Udvalg, og jeg skal ikke modsætte mig det. Det kunde maaske have sin Interesse at komme hen og se paa Forholdene.